

Mei Hashiloach - Vol I. Deuteronomy - *Devarim* - *Nitzavim*

*****

You stand today ... from your hewers of wood to your water-drawers.

It was about this that King Solomon said (Proverbs 30:19), ‘The way of the man with the maid.’ This is what the sages meant when they said in the Talmud (Rosh Hashanah 25b), ‘Jepthah in his generation was like Samuel in his generation’. What this means is as follows: Jepthah completed in his world everything that God wanted of him, just as Samuel did in his generation. This is what King Solomon was wondering about, when he said (Proverbs 30:18), ‘Three are too wonderful for me; and the fourth I know not. The way of an eagle in the air; the way of a serpent on a rock; the way of a ship in the midst of the sea; and the way of a man with a maiden.’ The way of the man with a maid refers to the chosen among the Jews and how he has a way of fulfilling God’s desires. Thus with the maid, meaning the smallest of the Jews.

אתם נצבים היום כו' מחוטב עצץ עד שואב מימין כו', ע"ז אמר שלמה המלך ע"ה דרך גבר בעלמה היינו כענין יפתח שאמרו חז"ל יפתח בדורו כשמואל בדורו, ביאר זה, כי יפתח השלים בעולמו כל מה שרצה הש"י ממנו כשמואל בדורו, וע"ז תמה שהע"ה ואמר שלשה המה נפלאו ממני וארבעה לא ידעתי, דרך גבר בעלמה היינו המובחר בישראל, כמו שהוא משלים רצון הש"י כמו כן בעלמה היינו הקטן בישראל,

And this is the meaning of the phrase ‘you are standing’. You are connected to God. ‘Your heads’ refers to the highest level, ‘your water drawers’ refers to the lowest level and you are all bound to God. ‘Hewers of wood’ refers to those who have very little fear of God. ‘Water-drawers’ refers to those with very little love for God.

וזה פי' אתם נצבים היינו שאתם מקושר בהש"י, ראשיכם היינו מדרגה גדולה עד שואב מימין שהוא מדרגה הקטנה, כלכם אתם מקושרים בהש"י, חוטב עצץ היינו מי שיש לו ליראה פחות, שואב מימין היינו אהבה פחותה:

*****

You are standing today, etc...

Which is to say after we have taken upon ourselves the yoke of the threats and punishments in the previous chapters, which are a way of sorting the faithful from the unfaithful, because someone who is strong in faith accepts them without demurrals. And someone without faith, who does not truly believe in God, does not want to accept the warnings and the punishments. Because lies don't stand; the truth stands.

אתם נצבים היום כו', היינו אחר כל קבלות העונשין אשר הם ברורין מי שיעמוד באמונתו ויקבל עליו ולא יתירשל בדעתו, ומי שאינו מאמין באמת זה לא ירצה בקבלות אזהרות ועונשין, כי שקרא לא לקאי וקשטא קאי:

*****

Your heads, your tribes, your elders, your officers, every Jewish man, your children, your wives, your strangers inside your camp, from the hewers of your wood, to the drawers of your water.

Here there are ten levels: five corresponding to five, and all of them are to be found in the Jewish People. **Your heads** refers to those with wisdom, corresponding to **your children**. Because the

Hebrew word TAPH, child, is derived from the word TIPAH meaning a drop, because they only have a little sense in them. And so when something happens and the child makes a mistake, it affects the head, because even the child has something of the mind or the knowledge of the head.

ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל, טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחוטב עצך עד שואב מימך, הנה נאמר כאן עשרה מדרגות חמשה נגד חמשה וכלם כאחד נכללו בין ישראל, ראשיכם, היינו בעלי חכמה, הם נגד טפכם כי טף היא מלשון טיפה היינו שלא נמצא בהם רק מעט דעת וממילא כאשר יאונה שום טעות אף לטף אז נוגע גם להראש כי גם בהטף נמצא מעט דעת מהראש,

Your tribes, refers to the spreading and growing, because within Jacob, all the Jewish souls were enfolded, and they were one soul. But when they separated and divided and split into tribes, they began to unfold and spread. More and more souls in the different generations. This corresponds to **your wives**, because all growth comes from birth, and because when the son is enfolded and included in the soul of the father, then there is no growth. It is only when he is born that he begins to spread.

שבטיכם היינו התפשטות, כי בשורש יעקב אע"ה היו כל ישראל כמוסים והיו אז נפש אחד, אך כאשר נתחלק לשבטים אז יצאו להתפשטות כמו נפשות בדורות שונות, וזה נגד נשיכם כי כל ההתפשטות יבא מהלידה כי כאשר הבן כמוס ונכלל בנפש האב אז אין בום שום התפשטות רק כאשר יולד אז התחיל להתפשט,

Your elders refers to those who have acquired wisdom., corresponding to **the strangers in your midst**. Because it is only as new things are discovered in the Torah among the Jewish people, that the souls of the converts come and join. Because just as the Torah grows and spreads and develops, so the holiness of the Jewish people spreads and develops in the souls of the nations. Who become enfolded among the Jewish people.

זקניכם היינו זה קנה חכמה, וזה נגד גרך כי כמה חדושים שיתחדשו בד"ת בין ישראל כן יבואו ויתוספו גרים על ישראל כי כמה שיתוסף בד"ת שיגיעו ליותר התפשטות כן יתפשט קדושת ישראל אף בנפשות האומות ויכנסו בין ישראל,

Your officers, refers to those with fear of God. Who correspond to **the hewers of wood**, because hewing refers to anger. And so God bears witness that in the anger of every Jew there is some fear of God.

שוטריכם היינו בעלי יראה והם נגד חוטב עצך הי חוטב היינו כעס וע"ז מעיד הקב"ה שבכל כעס ישראל נמצא יראה. **Every Jewish man refers to Love, corresponding to **the drawers of water**. Because water is a metaphor for lust, as has been said many times. And in all the loves and lusts of the Jews, there is some love for God.**

כל איש ישראל היינו מדות אהבה הוא נגד שואב מימך כי מים נמשלין לתאווה כדאיתא בכמה מקומות, וכל תאות ואהבת ישראל הוא להש"י:

*****

To pass you into the Covenant...

Rashi explains this to mean 'to have you pass', not to pass you. What Rashi means is as follows: the Covenant here referred to concerns our thoughts. As it is written (Deut. 29:25), 'The secrets belong to God'. The truth is that God doesn't punish us for our thoughts. Nonetheless, although

we are not punished for wicked thoughts, they don't bring us close to God, when our thoughts don't cleave to God. So Rashi explains this that *you* pass into the Covenant; as though God gives you choice, so that you with your free will without constraint or threat of punishment choose to enter the Covenant which is to say that you in your thoughts, also worship God.

לעברך בברית, פירש"י להיותך עובר, כוונת רש"י בזה כי הברית הנאמר כאן הוא על המחשבה כדכתיב הנסתרות לה' אלקינו, ובאמת על המחשבה אינו מעניש הש"י רק עכ"ז אף כי אינו עונשין אלא על המעשה אך אינו מקורב להש"י כאשר המחשבה אינה דביקה בהש"י, ולכן פירש"י להיותך עובר היינו כמו שנותן הבחירה לך בעצמך בליל שום אזהרת עונש, והיינו במחשבה ג"כ תהי' עובר לה':

*****

The hidden things belong to God, and the revealed things to us and our children forever.

In the Talmud (Sanhedrin 44a), we learn 'and if you ask why were the Jewish people punished for the sin of Achan, etc... but for his wife and children who did know, etc...' Now at first glance, this response is insufficient to answer the question. Just because his wife and children knew that he had stolen of the spoils of Ay, why should all the Jewish people be punished? God should only have punished those who knew.

הנסתרות לה' אלקינו והגלות לנו ולבנינו כו'. בגמ' וא"ת מפני מה נענשו על עכן כו' אלא אשתו ובניו היו יודעים כו'. ולכאורה בתירץ הזה אינו מספיק מפני שאשתו ובניו היו יודעים נענשו כל ישראל לא היה צריך לענש רק אותם שהי' יודעים,

The answer may be as follows: When a person does a sin in private, and no one knows of it, then the act doesn't concern the Jewish people. It remains one of those secrets that belong to God our Lord, and God is known as *Rav Chessed* - The master of Loving-Kindness. Which is translated as 'who steers in the direction of Love'. And God has a way of displaying everything in a good light, and interpreting everything in a benign way, to make every act virtuous. But this characteristic belongs to God alone.

ונראה שהענין הוא כך, כשהאדם עובר עבירה בסתר ולא ידע בזה שום אדם אז הדבר הזה שעשה אינו נוגע לכלל ישראל רק הוא מהנסתרות שהוא לה' אלקינו, והש"י נקרא רב חסד מטה כלפי חסד והוא מברר הדבר לטובה והמדה הזו אינו רק בהש"י,

But if there is one other individual who knows or who saw the act that his friend did, then already it concerns the entire Jewish people. Because the circumstances that brought about his seeing the act must mean that he has something of this failing in himself. Or that it exists in another Jew. And that is why he saw when his friend did it. Naturally, it is safe to assume that the observer seeing his friend commit an evil, has in his mind and his heart some thought of repentance. So the act itself concerns all the Jewish people, because all Jews are guarantors for one another.

אבל אם יש אחד שידע או שראה הדבר הזה שעשה חבירו אז הדבר הזה נוגע לכל ישראל כי מה שאירע לזה שראה את הדבר מחבירו אין זה כי אם מאשר שגם החסרון נמצא גם בו או באיש אחר מישראל ע"כ ראה זה המעשה שעשה חבירו, ובוודאי הי' לזה שראה המעשה הרע מחבירו הרהור תשובה בלבו, ע"כ הדבר הזה נוגע לכל ישראל כי כל ישראל ערביין זל"ז

This is why, in the chapter concerning the blasphemer (Deut. 24:14), the Torah tells us, 'and all [those who heard him] shall put their hands upon the head of the blasphemer'. He required a laying-on of hands, like a sacrifice. Because all the Jewish people required forgiveness since they had all heard him, and were being atoned for with the death of this blasphemer.

ועל דרך זה נאמר בפר' אמור על המקלל וסמכו ידיהם על ראש המקלל כי הי' צריך סמיכה כקרבן כי כל ישראל היו צריכים כפרה לפי ששמעו, ובו נתכפרו:

*****

And when there will come upon you all these things, the blessing and the curse.

The reason the curse is mentioned here is that even in the curse there is some blessing to be found hidden.

והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה כו'. הענין שנכתב ברכה וקללה. היינו כי גם אצל הקללה נמצא גם ברכה בהסתר.

And put it to rest inside you heart.

This means you should take to heart the fact that there is a blessing in the curse, too.

והשבות אל לבבך כו' היינו הדבר הזה שגם בהקללה נמצא ברכה כנ"ל,

And return to God your Lord and hearken to His voice.

Meaning, to the inner voice which can be found inside everything as we learn in the Zohar (Vol I. 50b) And then...

ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו, היינו קול פנימאה הנמצא בכל דבר כדאיתא בזוה"ק [בראשית נ':],

God will return your return and your mercy.

Meaning the sort of mercy that is wholehearted, God will give you in the words of Torah and you will then learn Torah with desire and wholeheartedly.

ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך, היינו רחמנות שהיא בתמימות הלב יתן לך הש"י בד"ת ותלמוד תורה בחשק ובתמימות,

If your exiles will be dispersed in the corners of the heavens.

Meaning, those things you deemed beyond your ability ever to repair.

אם יהי' נדחך בקצה השמים, היינו דבר שהוא אצלך רחוק מדעתך שתוכל לתקן עוד יותר,

From there will God your Lord gather you and from there will he take you.

Meaning that even there God will fix you.

משם יקבצך ה' אלקיך ומשם יקחך, היינו גם שם יתקן אותך הש"י,

And God will circumcise your heart and the hearts of your children, to love God your Lord with all your heart and all your soul.

Meaning God will circumcise your desires, those aspects you felt were not good in the eyes of God, God will take those desires and fix them, when you repent with a complete repentance. And then you will love God and have longing and desire for words of the Torah.

ומל' ה' אלקיך את לבבך כו' לאהבה את ה' אלקיך כו' היינו החשק שהי' אצלך לדברים אשר אינם טובים בעיני ה', יתן ה' את החשק הזה ויתקן אותו בעת אשר תשיב בתשובה שלימה ואהבת את ה' ותחשק לד"ת,

God will put all these curses upon your foes and enemies.

Meaning, the evilly lustful thing which can at present be found in you, God will put it on your foe and enemy.

ונתן ה' אלקיך את כל האלות האלה על אויביך ועל שונאיך, היינו הדבר תאוה הרע שנמצא בך יתן ה' על אויביך ועל שונאיך,

And you will return and you will hearken to the voice of God your Lord, and you will do all the Commandments and Statutes etc.

Meaning, the desires in you will be clarified by God, and all that desire will be available to you, to do the correct thing with to do the correct thing with it, all the commandments and statutes etc.

ואתה תשוב ושמעת בקול ה' אלקיך ועשית כו' היינו החשק הנמצא בך יברר אותו ויתן את החשק הזה לעשות בו כל מצותיו וחוקותיו:

*****

It is not in heaven so that you have to say, Who will go up into heaven for us to bring it so we can listen to it to hearken? Nor is it on the other side of the sea so that you have to say, Who will cross to the other side of the sea for us and bring it us so that we can listen to it and hearken? For the word is close to you, to your mouth and heart, to do it.

Now, we learn in the Holy Zohar, in many places, *How rare, precious and expensive are these words of Torah*, which would appear to indicate that they are indeed as distant as on the other side of the sea. Sometimes the Zohar says, *How lofty are these words of Torah*, which would appear to indicate they are indeed as unreachable as though in heaven.

לא בשמים הוא ולא מעבר לים הוא, ואיתא בזוה"ק [במדבר קע"ו]. בכמה מקומות, כמה יקירין מילין דאורייתא, וזה נראה כמו מעבר לים, ואיתא עוד כמה עלאין מילין דאורייתא והוא כמו בשמים הוא,

The meaning is this. We learn in the Midrash (Tana D'Bei Eliyahu, Zuta, cap 12) A parable of a flesh and blood king who built a wall through which people could approach and enter his great castle/palace. He had only a small and narrow entrance built into the wall, so that anyone who did not love the king would be discouraged and not make the effort to squeeze themselves into the palace. But those who love the king go to any effort because they know that immediately after the effort and pain of in getting to the king they will be rewarded with intense pleasure.

אך ביאר זה הוא ע"פ דאיתא בתנא דבי אליהו [זוטא פרק י"ב] משל למלך בשר ודם שעשה חומה שעל ידי' יתכנסו לפלטרין גדולים ועשה פתח צר בהחומה ומי שאינו אוהב למלך אינו מייגע עצמו והאוהב דוחק עצמו שהוא יודע שאחר הצער מיד

יבוא לתענוגים גדולים,

So here, as long as someone has not acquired the words of Torah the expression *How rare, precious and expensive are these words of Torah*, applies. But once he realises the Torah, then it's obvious they are not in heaven and not over the sea. But rather as the verse says, **Close to you and in your mouth etc.**

וכן כאן בעוד שלא השיג ד"ת כמה עילאין וכמה יקירין אינון, וכשבא על ד"ת אז לא בשמים הוא ולא מעבר כו' וקרוב אליך בפ"ך כו',

This explains why Moses did not make this statement until this this Sidra - Portion. Because this Sidra comes after the 50th Sidra. And once you reach past the 50th portion it is indeed **Not in heaven, but close to you**. While it's true that a person needs boundaries and fences so long as they have not achieved a grasp of Torah, But once they have grasped it isn't necessary anymore. completely and truly it

ע"כ לא אמר מרע"ה אלו הדברים רק בסדרה הזאת שהיא אחר סדרה הנו"ן, כשבאה למדרגה הזו אז לא בשמים היא וקרוב כו', היינו אף שצריך האדם לגדרים וסייגים בעוד שלא השיג ד"ת, אבל כשהשיג בשלימות אינו צריך לזה,

And not over the sea from you. Once a person has the Torah they don't have to be so distanced from all the desires and lusts of this world, because Sea is a metaphor for Desire.

ולא מעבר לים, היינו אין צריך להיות רחוק מכל חמדת עוה"ז שנקרא ים כי ים מורה לתאוה,

It 's only to begin with that it is impossible to arrive at the Words of the Torah other than with tremendous abstinence and asceticism. But that's not the point, it's not the main thing or the purpose. The chief purpose of Words of Torah is the doing. This is why the verse says, **But the word is close to you. in your mouth and heart**, and the phrase that follows this remark, **to do it**, is in fact the main point. As we read in the Tikunim, when Isaac says to Esau, (Genesis 27:4) *Make me tasty delicacies the way I like them*, this refers to the Positive Commandments.

רק מתחילה א"א לבא לד"ת רק בפרישות גדול אבל אין זה עיקר כי עיקר הוא העשי', וזה בפ"ך ובלבבך ולעשותו הוא העיקר כמ"ש בתקונים [בראשית כ"ז ד'] ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי אילין פקודין דעשה.

This is the meaning of the Talmud (Taanit 10a) *Therefore is Babylon fertile, because it is swampy and not dry*. Meaning, it is better to be steeped a little in one's lusts and desires and not to be too completely dried up. And as we have explained in the teaching on Proverbs 19, see there.

וזה דאיתא בגמ' [תענית י']. טובענא ולא יובשנא היינו שטוב להיות מוטבע מעט בתאוה ולא יהי' יבש לגמרי, וכדפרשנו על פסו' [ליקוטי משלי י"ט] תאות אדם חסדו עי"ש:

*****

ספר מי השילוח - חלק ראשון - פרשת וילך

Mei Hashiloach Vol I. Deuteronomy - *Devarim - Vayelech*

*****

Moses went and he spoke all these words.

The phrase ‘and he went’ suggests tedium. Because Moses found it difficult to understand, how can a person fix those character defects which are rooted in him from his birth, inherited from his parents about whom it says (Psalm 51:7), “for in sin I was formed and in sin my mother grew hot with me”. However, when Moses was given the chapter commanding the gathering of his Jewish people every seven years, in which it is hinted that a person can fix even those shortcomings that are rooted in him due to his father and mother, he was filled with joy.

For as it is written (Jeremiah 4:1), “If thou wilt return, O Israel, saith the LORD, return unto me.” Because when a person God forbid, does a sin and compares himself to his neighbor he feels a sense of shame in being less than. And even if his neighbor is not aware of the sin that he committed, the person has no peace because he knows that relative to his neighbor he has done evil, and that his neighbor is on a higher spiritual level than him. But that is not real penitence. That is why the prophet Jeremiah says “When you repent, return unto Me”. That the shame a person feels has to be shame before God, and the contrition has to contain the wish that he not do anything God commanded him not to do.

וילך משה וידבר את הדברים האלה כו'. הליכה הוא לשון טרדה, כי הי' קשה בעיניו איך יוכל האדם לתקן החסרון המוטבע בשורשו מיום הולדו מצד אב ואם אשר בחטא יחמתנו אמו, אך כאשר נאמר לו פרשת הקהל שנרמז לו כי האדם יכול לתקן ג"כ החטא הנולד בו אשר יבא לאדם משורשו ושורש אביו ואמו, אז נתמלא בשמחה, כי נאמר אם תשיב ישראל כו' אלי תשיב, כי האדם כשעושה עבירה ח"ו אז יבוש בדעתו נגד חבירו אף שאין חבירו יודע בו מ"מ אין הוא בנייה' מפני שיוודע שחבירו טוב ממנו וזה אינו תשובה שלימה, ע"כ אמר הנביא אלי תשוב, היינו שיתבייש האדם מפני הש"י שלא יעשה מה שלא צוה ה',
Because God gave the Jewish people 613 commandments, which are strategies to help the Jew get rid of evil desires that are rooted in the heart. Because the Human is in this world which is called “the place of *Tuma*”, defilement, as we learn in the Talmud (Kiddushin 40b), *‘to what are the saints compared? To a tree, planted in a holy place, leaning towards defilement. What does God do? He cuts off those branches, leaning towards the defilement. To what are the wicked compared? To a tree planted in a defiled place, leaning towards the holy. What does God do? He cuts back those branches.’*

Therefore, God provides strategies for a person, how to free himself from those desires. For instance, the mitzvah of *Tzitzit*, is there to help a person find the fear of God. And the law of *T'fillin*, is there to bolster a person's confidence as has been explained, each in its place.

כי הש"י נתן לישראל תרי"ג מצות שהם עצות לישראל איך יוציא ממחשבתו תאות הרעות שהם משורשים בלבו, מחמת שהוא בעוה"ז הנקרא מקום טומאה כדאיתא בגמ' ונופה נוטה למקום טומאה, לכן נתן הש"י עצות לאדם איך להסיר מאתו התאות כגון מצות ציצית שיהי' לאדם יראת ה' ומצות תפלין שמורה על תקופות כמו שמבואר במקומם,

However, to deal with the vices and character defects rooted deep in a person's nature from birth, which come from the genes of his father and mother, about which the prophet Isaiah (48:8) said, ‘and a sinner from the womb I have called you’, for this the chapter commanding the gathering of the Jewish people every seven years was given. As we learn in the Talmud (*Chagiga 3a*), ‘why were the children brought to this gathering? To give the reward to those who bring them.’ This is a metaphor, and here is the meaning: With the longing displayed by his father and mother, that the words of the Torah enter the ears of their child even though the child has no knowledge, like the

mother of R. Yehoshua bar Chananya as we learned in the Palestinian Talmud (Yebamoth 1:6) that the mother of Reb Yehoshua used to bring his cradle to the synagogue so that his ears would connect to the words of Torah. Thereby, even those shortcomings and character defects rooted in a person from his mother's womb, are fixed.

אך במדות הרעות הנטבעים באדם מיום הולדו שבא לו משורש אביו ואמו ועליהם אמר הנביא ופושע מבטן קורא לך, ע"ז נתנה פרשת הקהל כדאיתא בגמ' וטף למה באו כדי ליתן שכר למביאהן היינו שע"י התשוקה שבאביו ואמו שיכנסו ד"ת באזני התינוק אף שאינו יודע מאומה כאמו של ר' יהושע בר חנינא כדאיתא ע"ז יתוקן באדם אף המדות שנטבעו בו מבטן אמו,

This desire is called *Shimush* – Usage of Torah, which is greater than the study of the Torah. Because this desire can fix the past. And that is the meaning of the Talmud phrase above (*Chagiga* 3a), that even his father and mother are fixed through his desire. That is why in the Mishna (Avot 2:8), R. Yehoshua bar Chananya is praised with the phrase “lucky are those who gave birth to him”. Because he succeeded in fixing the past, which refers to the lust of his father and mother, while they were having intercourse. Therefore when he came into the world, he was pure on the basis of his mother's purity. And when Moses saw this, he was filled with joy.

והתשוקה הזאת נקראת שימושה של תורה שהיא גדולה מלמודה שע"ז יכול לרפאות את הקודם, והיינו למביאהן שגם אביו ואמו יתוקנו ג"כ, וע"ז יתואר ר"י בר חנינא במעלות אשרי יולדתו לפי שהוא תיקון את הקודם היינו תשוקת אביו ואמו שהי' להם בשעת זווג, וממילא הי' נקי אגב אמו, וכאשר ראה מרע"ה את זאת אז נתמלא בשמחה:

*****

I can no longer go out nor come in.

It was because on this day, Moses finally became whole and completed, in a truly total fullness. And God sealed His name on him. Now, so long as a person is not complete, he can still acquire and reach new heights. On the other hand, he is also capable of losing what he has already acquired. But once a person is finished, then he can no longer lose what he has already acquired. On the other hand, he can no longer reach any higher. This is what Moses meant when he said I can no longer go out or come in. Going out refers to the fact that God had sealed his actions with His name, so that they could not be lost. And coming in, refers to the fact that he was no longer capable of achieving anything.

לא אוכל עוד לצאת ולבא. היינו כי ביום הזה נשלם מרע"ה בשלימות האמיתי והש"י חתם שמו עליו, והנה כל זמן שלא נשלם האדם יוכל עוד להשיג ולהגיע למעלות, אך יוכל ג"כ ח"ו לאבד מה שהשיג מקודם אבל אחר שנשלם לא יוכל עוד לאבד מה שהשיג מקודם, וג"כ לא יוכל עוד להשיג יותר, וזה שאמר מרע"ה לא אוכל עוד לצאת ולבא, לצאת היינו שהוא נשלם והש"י חתם שמו על מעשיו שלא יוכל לאבד מה שהשיג, ולבא היינו שלא יוכל להשיג עוד ג"כ:

*****

At the end of seven years, in the season of the *Sh'mita* - Fallow Year, in the festival of Sukkoth.

We learn in the Talmud (Rosh Hashanah 12b), Why does the Torah use the phrase ‘the year of *Sh'mita*’, when the festival of Sukkoth comes around, it's already the eighth year? But to teach us that all produce which has not grown one third in the seventh year, must be treated as though it were the seven year in the eighth year.’

We learn in the verse (Psalms 115:16), ‘The heavens are God's heavens, and the Earth is given to

the sons of Man'. But this is only as it appears on the outside, for as King David himself said (Psalm 135:6), 'Everything God wants, He does in heaven and on earth,' because David knew only too well the ways of Man. For, although a person appears to have free will, it's just a husk like the shell of garlic. This is why we say in the song of the first day, 'To God belongs the Earth and everything in it', because this is the lesson we learn from Shabbes, that we humans have no power but in the 39 categories of creative work and through which a person can do everything he wants and which are therefore all forbidden on Shabbes. Thus when the weekdays begin, and work is permitted, a person might (God forbid) tell himself 'My strength and my skilled hands have done all this'. That is why the sages established Psalm 135 as the Song of the Day, because it says 'to God belongs the Earth and everything in it.'

מקץ שבע שנים במועד שנת השמטה בחג הסכות, איתא בגמ' שנת השמטה מאי עבידתיה בחג הסכות שמינית הוא אלא כל תבואה שלא הביאה שלישי ובשביעית אתה נוהג בה מנהג שביעית בשמינית, והוא ע"פ פסו' השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם. וזה הוא רק כפי הנראה. אבל דהע"ה אמר כל אשר חפץ ה' עשה בשמים ובארץ. שהי' יודע בטיב שכל מעשי בני אדם אף שניתן הבחירה ביד אדם הוא רק דבר מועט כקליפת השום. וזהו שאנו אומרים ביום הראשון לה' הארץ כו', דענין שבת הוא שתדע שאין שום כח ביד האדם לכל ה"ט מלאכות שנבראו בעולם שע"י יוכל אדם לפעול כל מה שירצה כולם נאסרים בשבת, וע"כ כשהתחילו ימי החול ומותר בעשיית מלאכה יוכל האדם ח"ו לומר כחי ועוצם ידי. ע"כ תיקנו חז"ל לומר מיד לה' הארץ ומלואה,

Similarly, in the *Sh'mita* - Fallow Year, which parallels the Shabbes, the Torah commanded that we should know that the Earth and everything in it belongs to God. And so when the eighth year comes and the Torah permits plowing and planting, lest you forget, God forbid, and tell yourself 'my power and the skill of my hands does this,' the Torah therefore commands that some of the *Sh'mita* be carried into the eighth year with regard to the produce which has not grown one third, in order that we be reminded that it is to God to Whom the Earth and all that it contains, belongs.

וכן הענין ג"כ בשמטה שציותה התורה היינו שתדע כי לה' הארץ ומלואה וכשבא שנת השמינית והתורה התיר' לחרוש ולרוע פן תשכח ח"ו ותאמר כחי ועוצם ידי, ע"כ צוה להיות נוהג בה בשמינית ג"כ מנהג שביעית בתבואה שלא הביאה שלישי כדי שתזכור כי לה' הארץ ומלואה:

*****